

CONSIDERAȚII PRIVIND SITURILE CUCUTENI A - TRIPOLIE BI DIN PODIȘUL CODRILOR ȘI CÂMPIA NISTRULUI

Sergiu Bodean, cercetător științific,
Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM

Abstract: Archaeological explorations carried out during the period from the mid of XX century to the present time in the area of Codru Hills and Dniester Valley have revealed the presence of settlements of Cucuteni A – Tripolie BI period, seven of which were excavated and studied (Ruseștii Noi I, Horodca X, Horodca Mare, Stolniceni-Cetate, Stolniceni-Vișina, Vadul lui Vodă, Speia). From the chronological point of view, the oldest monuments are those that yielded the implements similar to findings excavated in Ruseștii Noi I (Vadul lui Vodă, Speia). It was suggested that early settlements appeared on the background of the monuments of Holercani I (Precucuteni III) type from the watershed of Dniester. However, recent discoveries revealed a transitional chronological sequence from the level III of Târgu Frumos (jud. Iași, România) to Ruseștii Noi I, which share many specific characters in pottery, small anthropomorphic and zoomorphic sculpture, etc.

The second chronological group is represented by archaeological monuments that yielded the implements similar to those from Horodca X (Horodca X, Horodca Mare, Stolniceni-Cetate, Stolniceni-Vișina). The pottery complex is dominated by characteristics typical for Cucuteni A₃ - Cucuteni A₄ combined with stylistical group which will be dominating during the stage of Cucuteni A-B₁. At the present moment it is not possible to affirm that the above indicated chronological groups represent a local evolutionary process: the group of monuments Precucuteni III (Mileștii Mici-Vatra Satului, Chișinău-Valea Morilor, Cărbuna I ș.a.) – the group of Ruseștii Noi I type with corresponding similar monuments – the group of Horodca X type. At the present state of knowledge the hypothesis on consecutive penetration of population groups from the Prut watershed area to Codru Hills during Cucuteni A-Tripolie BI is more plausible.

Prospecțiunile efectuate de la mijlocul sec. XX și până în prezent în regiunea Podișului Codrilor și Câmpiei Nistrului au evidențiat prezența așezărilor din faza Cucuteni A - Tripolie BI, șapte dintre acestea fiind cercetate prin săpături sau sondaje (Ruseștii Noi I, Horodca X, Horodca Mare, Stolniceni-Cetate, Stolniceni-Vișina, Vadul lui Vodă, Speia).

Din punct de vedere cronologic, cele mai timpurii sunt cele cu inventar similar celui descoperit la Ruseștii Noi I (Vadul lui Vodă, Speia). În literatura de specialitate s-a susținut că ele au apărut pe fondul așezărilor de tip Holercani I (Precucuteni III) din bazinul Nistrului, dar cercetările din ultima perioadă indică existența unei secvențe cronologice ilustrată de nivelul III al așezării Târgu Frumos (jud. Iași, România) cu care așezările de tip Ruseștii Noi I au mai multe similitudini în ceea ce privește ceramica, plastica antropomorfă și zoomorfă etc.

A doua grupă cronologică este reprezentată de siturile cu inventar analogic celui de la Horodca X (Horodca X, Horodca Mare, Stolniceni-Cetate, Stolniceni-Vișina). În complexul ceramic cu caracteristici preponderent Cucuteni A₃ - Cucuteni A₄ al ultimelor sunt prezente și grupe stilistice care vor căpăta o răspândire mai mare în etapa Cucuteni A-B₁.

Deocamdată nu putem susține că aceste două grupe cronologice de așezări din regiunea vizată ar fi apărut în urma unei evoluții locale: așezări Precucuteni III (Mileștii Mici-Vatra Satului, Chișinău-Valea Morilor, Cărbuna I ș.a.) – așezări de tip Ruseștii Noi I și respectiv așezări de tip Ruseștii Noi I – așezări de tip Horodca X. În stadiul actual al cercetărilor mai plauzibilă ni se pare ipoteza conform căreia au avut loc pătrunderi succesive de grupuri de populație din bazinul Prutului în zona Codrilor Moldovei pe parcursul fazei Cucuteni A-Tripolie BI.